

Sygn. akt VI Ka 464/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2021 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Natalia Burandt

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Deręgowska

po rozpoznaniu dnia 26 października 2021 roku

sprawy M. M. (1)

s. M. i R., ur. (...) w N.

obwinionego o czyn z art. 39 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku O drogach publicznych

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 15 lipca 2021 roku sygn. akt II W 332/18

I. uchyła zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 kpsw w zw. z art. 45 § 1 kw umarza postępowanie w sprawie;

II. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego M. M. (1) koszty ustanowienia obrońcy w postępowaniu w wysokości 504 (słownie: pięćset cztery) złotych.

Sygn. akt VI Ka 464/21

UZASADNIENIE

M. M. (1) został obwiniony o to, że w dniu 24 lipca 2018 roku w miejscowości F. pow. (...), woj. (...) przy drodze krajowej nr (...) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą spowodował zmniejszenie trwałości urządzeń drogowych w ten sposób, że odprowadzał wodę popłuczyny po produkcji betonów oraz ścieki do przydrożnego rowu, tj. o wykroczenie z art. 39 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku O drogach publicznych.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 15 lipca 2021 roku w sprawie o sygn. akt II W 332/18 obwinionego M. M. (1) uznano za winnego tego, że w dniu 24 lipca 2018 roku w miejscowości F. pow. (...), woj. (...) przy drodze krajowej nr (...) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą spowodował zmniejszenie trwałości urządzeń drogowych w ten sposób, że odprowadzał popłuczyny po produkcji betonów do przydrożnego rowu czyniąc nie przepustową studzienkę i zapychając dren to jest popełnienia wykroczenia z art. 99 § 1 pkt 2 k.w. i za to na podstawie art. 99 § 1 pkt 2 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i § 3 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 200 zł (pkt1) oraz zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem opłaty i kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca M. M. (1), zaskarżając go w całości i zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, a mianowicie naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegających na:

- a) przyznaniu wiarygodności zeznaniom świadków-J. P., K. G., M. N. (1) w zakresie jakim twierdzili, iż popłuczyny tj. woda wraz z pozostałościami betonu spływa do przydrożnego rowu z terenu przedsiębiorstwa (...), a w konsekwencji mogło to doprowadzić do niemożliwości odbioru wód gruntowych, a dalej zalewania pobliskich pól, podczas gdy w toku procesu nie ustalono czy substancją która rzekomo spowodowała zapchanie drenu były rzeczywiście popłuczyny tj. woda wraz z pozostałościami po produkcji betonu co ewentualnie mogła wykazać jedynie opinia biegłego;
- b) przyznaniu wiarygodności zeznaniom świadka A. S., który jednoznacznie stwierdził, iż z terenu zakładu spływała brudna woda nie wskazując przy tym jej substancji zawartości i koloru, a jedynie oparcie się na ogólnikowej informacji, iż woda ta spływała od strony zaparkowanych samochodów ciężarowych „gdzie robią” beton przez co nie można uznać, iż zeznania te miały wpływ na wynik sprawy;
- c) oparcie się przez sąd na wykonanej dokumentacji fotograficznej, na której wyraźnie widać maź w kolorze szarym czyli w kolorze cement, co nie powinno stanowić o fakcie, iż substancja ta zawiera popłuczyny betonu. Równie dobrze mogło to być błoto spływające z sąsiadujących gospodarstw rolnych co również miało swoje potwierdzenie w dokumentacji fotograficznej załączonej na rozprawie w dniu 13 lipca 2021 roku;
- d) pominięcie faktu, iż w miejscu spływu rzekomych popłuczyn betoniarskich schodzą się także inne dreny z pobliskich gospodarstw rolnych co mogło mieć wpływ na wynik sprawy;
- e) odmowie wiarygodności zeznaniom świadka W. R. oraz M. P. w zakresie w jakim zeznawali, iż substancja wskutek której doszło do niedrożności to było błoto opadowe, jak również i to, iż świadkowie nie byli obecni na miejscu zdarzenia w dniu 24 lipca 2018 roku, podczas gdy świadek M. P. wyraźnie zeznał na rozprawie w dniu 13 lipca 2021 roku, iż był obecny na miejscu zdarzenia, natomiast świadek W. R. to kierownik betoniarni należącej do obwinionego;
- f) pominięcie zeznań J. P., który jednoznacznie zeznał na rozprawie z dnia 4 czerwca 2021 roku, że wyciek nie spowodował żadnych uszkodzeń w urządzeniach drogowych;
- g) ustalenie przez Sąd pierwszej instancji, iż obwiniony przyznał się częściowo do zarzucanego mu czynu podczas gdy obwiniony jedynie wskazywał na ewentualną możliwość spłynięcia nieczystości z jego zakładu ale tylko w wyniku intensywnych opadów deszczu.

Wskazując na powyższe zarzuty obrońca M. M. (1) wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie na rzecz obwinionego kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozpoznanie apelacji obrońcy obwinionego skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i umorzeniem prowadzonego przeciwko M. M. (1) postępowania o wykroczenie z art. 39 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku O drogach publicznych.

Na wstępie rozważań podnieść należy, że artykuł 45 k.w. w § 1 określa przedawnienie karalności wykroczenia. Zgodnie z treścią tego przepisu prawnego karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok, co oznacza, że po upływie tego czasu nie można już wszcząć postępowania. Jeśli jednak w tym okresie zostało wszczęte postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu. W przypadku zatem wszczęcia postępowania przed upływem roku od daty popełnienia wykroczenia, dwuletni termin rozpoczyna swój bieg dopiero z chwilą zakończenia podstawowego rocznego terminu przedawnienia, do którego odnosi się użyte dwukrotnie w tym przepisie określenie "okres". Innymi słowy nie jest możliwe wydanie orzeczenia w zakresie winy obwinionego i kary po upływie 3 lat od popełnienia wykroczenia. Za przyjęciem takiego rozumienia treści art. 45 § 1 k.w., przemawia zarówno literalne brzmienie tego przepisu jak i to, iż regulacja ta staje się analogiczna do rozwiązań w zakresie terminów przedawnienia karalności funkcjonujących w Kodeksie karnym i Kodeksie karnym

skarbowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2018 roku, IV KK 490 / 18, LEX nr 2602695). Przy czym w tym miejscu godzi się zauważyć, że zgodnie z art. 15zżr ust 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych wprowadzonym do porządku prawnego na mocy ustawy nowelizującej wspomnianą ustawę z 31 marca 2020 roku (Dz. U. poz. 568), a uchylonym na mocy ustawy nowelizującej z 14.05.2020 r. (Dz.U. poz. 875) w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie biegnie przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o wykroczenia w okresie od 31 marca 2020 roku do 14 maja 2020r. Nadmienić jednocześnie należy, iż mimo, że art. 15zżr ust 2 w/w ustawy określił, iż okres stanu zagrożenia epidemicznego liczy się od 14 marca 2020 roku zaś stan epidemii od 20 marca 2020 roku, to mając na uwadze, że przepis art. 15zżr ust 6 wszedł w życie w dniu 31 marca 2020 roku to zgodnie z zasadą *lex retro non agit* – nie może on wywoływać jakichkolwiek skutków prawnych przed tą datą (patrz J. Kluz, *Zawieszenie terminów przedawnienia karalności czynów zabronionych w czasie pandemii koronawirusa*, „e-Palestra” 2020/70).

Przedawnienie orzekania stanowi natomiast bezwzględna negatywna przesłanka postępowania, co oznacza, że w razie jej stwierdzenia nie wszczyna się postępowania, a wszczęte już umarza. Okoliczność ta brana jest przez Sąd pod uwagę z urzędu (art. 62 § 1 k.p.w.), przy czym w razie jej stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego sąd wydaje wyrok o umorzeniu postępowania (art. 62 § 2 k.p.w.).

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że wnioskiem o ukaranie postawiono M. M. (1) zarzut, iż w dniu 24 lipca 2018 roku w miejscowości F. pow. (...), woj. (...) przy drodze krajowej W 538 w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą spowodował zmniejszenie trwałości urządzeń drogowych w ten sposób, że odprowadzał wodę popłuczyny po produkcji betonów oraz ścieki do przydrożnego rowu, tj. o wykroczenie z art. 39 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku O drogach. Postępowanie przeciwko obwinionemu wszczęto przed upływem roku od dnia popełnienia zarzuczonego mu czynu, tj. w dniu 03 czerwca 2019 roku. Natomiast wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 15 lipca 2021 roku w sprawie o sygn. akt II W332/18 obwinionego M. M. (1) uznano za winnego tego, że w dniu 24 lipca 2018 roku w miejscowości F. pow. (...), woj. (...) przy drodze krajowej nr (...) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą spowodował zmniejszenie trwałości urządzeń drogowych w ten sposób, że odprowadzał popłuczyny po produkcji betonów do przydrożnego rowu czyniąc nie przepustową studzienkę i zapychając dren to jest popełnienia wykroczenia z art. 99 § 1 pkt 2 k.w. i za to na podstawie art. 99 § 1 pkt 2 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i § 3 k.w. wymierzono mu karę grzywny w kwocie 200 zł (pkt1) oraz zasądono od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa –Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem opłaty i kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania. Powyższy wyrok nie uzyskał prawomocności z uwagi na wywiedzioną przez obrońcę obwinionego apelację. Zgodnie więc z dyspozycją przepisu art. 45 § 1 k.w. i mając na uwadze treść art. 15zżr ust. 6 ustawy z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, zgodnie z którym w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 tj. od dnia 31.03.2020 roku do dnia 14.05.2020 roku okres przedawnienia karalności nie biegnie - należało przyjąć, że karalność zarzuczonego M. M. (1) wykroczenia ustała z dniem 7 września 2021 roku. Zestawiając zatem powyższe ustalenie z faktem, że na obecnym etapie postępowania zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym w postaci wyjaśnień obwinionego częściowo przyznającego się do winy, zeznania J. P., zeznań K. G., zeznań M. N. (2), zeznań A. S. oraz dokumentacji fotograficznej nie wyklucza sprawstwa obwinionego M. M. (1), należało dojść do przekonania o zaistnieniu negatywnej przesłanki procesowej obligującej do uchylecia zaskarżonego wyroku i umorzenia prowadzonego przeciwko niemu postępowania.

Z tych względów Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 62 § 2 k.p.w. umorzył postępowanie w sprawie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 119 § 2 pkt 1 kpw, obciążając nimi Skarb Państwa.

Ponadto z uwagi na udział obrońcy z wyboru i jego wnioski o zasądzenie kosztów postępowania, na podstawie art. 119 § 2 pkt 1 k.p.s.w. w zw. z art. 121 § 1 kpsw w z w. z art. 616 § 1 pkt 2 kpk w zw. z § 11 ust 2 pkt 2 w zw. z § 17 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015, poz 1804 z późn. zm.) Sąd odwoławczy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego M. M. (1) koszty ustanowienia obrońcy w postępowaniu - r.pr. P. W. w wysokości 504 złotych za udział w postępowaniu przed sądem I instancji (z uwagi na trzy terminy rozprawy przed sądem I instancji, kwota za postępowanie przed sądem rejonowym w sprawach o wykroczenia - 360 zł. uległa podwyższaniu o 20% za każdy następny dzień - 20% x 360 x 2 dni = 144 zł, razem 504 zł).